

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. apríla 2012 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **M. B. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obžalovaného F. L. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 2. apríla 2012, sp. zn. PK-1T 26/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného F. L. **s a z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 2. apríla 2012, sp. zn. PK-1T 26/2011, bolo rozhodnuté o tom, že podľa § 72 ods. 1 písm. b/ a § 79 ods. 3 Tr. por. sa žiadosť obžalovaného F. L. o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 26. marca 2012 zamietá. Zároveň podľa § 72 ods. 1 písm. b/ a § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na článok 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článok 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nebol prijatý písomný sľub obžalovaného a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. per analogiam s poukazom na článok 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článok 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tiež ani jeho návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu – všetkým jeho výrokom zahlásil hneď po jeho vyhlásení obžalovaný F. L. sťažnosť (č. l. 9346 spisu).

V jej písomnom odôvodnení pritom uviedol, že v súčasnosti podľa jeho názoru neexistujú vážne a dostatočné dôvody na jeho väzobné stíhanie, i keď sú vyžadované, nakoľko z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že na pozbavenie osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd stačí na začiatku dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, čo bolo v jeho prípade vyvrátené počas prípravného konania samotnými poškodenými ako i svedkami, ktorí dostatočne spochybnili tvrdenia R. G. a J. P., pričom ďalšie relevantné dôkazy doteraz absentujú. Dôkazy, na základe ktorých bola postavená obžaloba a tiež aj samotný rozsudok sú podľa neho viac - menej nelogické, a preto považuje celé trestné stíhanie ako i väzbu za nezákonné, čím dochádza k porušovaniu čl. 17 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ďalej obžalovaný upozornil na to, že pokiaľ ide o prípad pozbavenia osobnej slobody za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu, je nevyhnutné, aby takýto zásah priamo súvisel s bezprostrednou hrozbou spáchania trestného činu. Nie je možné, aby pozbavenie osobnej slobody bolo odôvodňované len akousi všeobecnou prevenciou kriminality.

Čo sa týka potom tzv. kolúznej väzby podotkol, že do dnešného dňa mu tak zo strany OČTK ako ani súdu nebolo preukázané, že by niekoho ovplyvňoval alebo inak maril vyšetrowanie. Tá skutočnosť, že popiera spáchania žalovaných skutkov, keďže sa ich nedopustil, pritom tento dôvod nezakladá.

A napokon podľa jeho názoru nie je daný ani dôvod tzv. útekovej väzby, nakoľko má trvalé bydlisko na ul. F. (táto adresa je OČTK i súdu známa), kde dlhodobo býval.

Obžalovaný má za to, že v jeho predchádzajúcich väzobných rozhodnutiach sa neustále opakuje to isté, bez uvedenia konkrétnych skutočností, odôvodňujúcich obavu zo správania v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ až písm. c/ Tr. por.

Záverom tiež opätovne poukázal na tú skutočnosť, že počas väzby ho postihla dvojnásobná rodinná tragédia, keď mu zomrel otec ako i otcova matka.

Z dôvodov vyššie uvedených preto obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a sám rozhodol o jeho prepustení z väzby na slobodu podľa alternatív uvedených v jeho žiadosti z 27. marca 2012, a teda buď podľa § 79 ods. 3 Tr. por. v prípade neexistencie väzobných dôvodov alebo v prípade ich zistenia podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. (nahradenie väzby písomným sľubom) či § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka).

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistiť, že sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k takému záveru, že podaná sťažnosť **nie je dôvodná**.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku sa viedlo pod sp. zn. PK-1T 26/2011, na základe obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 29. júna 2011, sp. zn. VII/2 Gv 16/10-612, prvostupňové konanie proti obžalovanému F. L. a ostatným spoluobžalovaným pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné.

Dňa 23. februára 2012 bol vo veci vynesенý rozsudok, ktorým bol obžalovaný F. L. uznaný vinným v bode 1/ zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., v bode 2/ z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ a § 141 písm. a/ Tr. zák., sčasti dokonaný, sčasti vo vzťahu k § 186 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ z obzvlášť závažného zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. vo vzťahu k ods. 3 v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a vo vzťahu k ods. 5 dokonaný s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to mu bol uložený podľa § 186 ods. 4 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/, § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody

vo výmere 23 rokov a 4 mesiace s tým, že na výkon tohto trestu bol zaradený podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Zároveň mu súd uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. aj trest prepadnutia veci, a to 2 kusov mobilných telefónov, ktorých vlastníkom sa stal štát.

A napokon podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený i ochranný dohľad na 3 roky.

Obžalovaný F. L. bol tiež spolu s ďalšími obžalovanými vzatý do väzby uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 20. februára 2010, sp. zn. Tp 17/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2010, sp. zn. 6 Tost 7/2010, a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. s tým, že väzba mu začala plynúť dňa 16. februára 2010.

Spisový materiál v predmetnej veci sa momentálne nachádza z dôvodu prebiehajúceho odvolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky, ktorý má rozhodnúť o. i. aj o odvolaní obžalovaného F. L..

Podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sa rozhodnutím o väzbe rozumie rozhodnutie o prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

b/ obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo

c/ s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným.

Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a/ a splňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a/ až c/ alebo e/, alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a predovšetkým s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia dospel k takému záveru, že Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom.

Tiež i podľa jeho názoru sa v prípade obžalovaného F. L. dôvodnosť podozrenia zo spáchania vyššie uvedených trestných činov nijakým spôsobom neoslabila, pričom rovnako tak považuje u neho aj naďalej za opodstatnené dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por. Súdu nie sú známe žiadne také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé uvedený záver spochybnit'.

Čo sa týka pritom skúmania existencie jednotlivých väzobných dôvodov, tak i v tomto smere sa sťažnostný súd v zásade stotožňuje s názormi súdu prvého stupňa,

a preto v podrobnostiach odkazuje na tomu zodpovedajúcu časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ ide o dôvod tzv. útekovej väzby (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), tak tu treba i podľa neho poukázať predovšetkým na výšku trestu odňatia slobody, ktorý obžalovanému F. L. hrozí v prípade uznania viny z vyššie uvedenej závažnej trestnej činnosti. Zatiaľ mu bol pritom rozsudkom z 23. februára 2012 neprávoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov a 4 mesiace. A v súvislosti s daným dôvodom možno zároveň poznamenať, že Špecializovaný trestný súd tiež správne podotkol, že adresa trvalého pobytu F., kde by mal obžalovaný dlhodobo bývať bola z jeho strany po prvýkrát uvedená až v predmetnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

S ohľadom na zvyšné dva dôvody väzby (§ 71 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ Tr. por.) upozorňuje potom Najvyšší súd Slovenskej republiky hlavne na povahu stíhanej trestnej činnosti, jej dlhodobý charakter, závažnosť a rozsah, ako aj spôsoby správania sa jednotlivých členov skupiny, a to tak v rámci nej ako i navonok, kedy mali používať rôzne formy zastrasovania, násilia, či hrozbu násilím. To všetko sú skutočnosti, ktoré dostatočne odôvodňujú obavu z tzv. kolúzneho správania obžalovaného, a tiež aj z toho, že by po prepustení z väzby na slobodu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Vo vzťahu k jeho námietkam považuje pritom sťažnostný súd za potrebné na tomto mieste zdôrazniť zároveň tú okolnosť, že v prípade dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sa na rozdiel od dôvodu väzby podľa § 71 ods. 2 písm. b/ Tr. por. nevyžaduje preukázanie žiadnych konkrétnych kolúznych aktivít obžalovaného, ale stačí tu dôvodná obava z možného ovplyvňovania svedkov, znalcov, spoluobžalovaných, či príp. iného marenia vyšetrovania, ktorá v posudzovanom prípade existuje.

Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že správne postupoval súd prvého stupňa i v tom, že sa zaoberal ponúknutým písomným sľubom obžalovaného F. L. ako aj možným nahradením jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, hoci to Trestný poriadok v prípade existencie dôvodu tzv. kolúznej väzby nepripúšťa (§ 80 ods. 1 Tr. por.), a to s poukazom na čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, majúci v danom prípade s ohľadom na čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonom.

Čo sa týka potom samotného neprijatia ani jednej z ponúknutých náhrad, tak i toto treba považovať za zákonné a správne, nakoľko u obžalovaného F. L. nie sú dané žiadne také výnimočné okolnosti (§ 80 ods. 2 Tr. por.), ktoré by použitie takýchto procesných inštitútov odôvodňovali.

Na záver nedá pritom sťažnostnému súdu nepoukázať aj na menší nedostatok, ktorý v napadnutom rozhodnutí zistil, a síce, že ak sa Špecializovaný trestný súd rozhodol uvádzať vo výroku II. i ustanovenie § 80 ods. 2 Tr. por. mal tak urobiť aj vo výroku III., čo však ale samozrejme nemá žiadny vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

A napokon treba s ohľadom na námietky obžalovaného upozorniť i na to, že v doterajšom postupe neboli v súvislosti s jeho väzobným stíhaním zistené porušenia žiadnych ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd či Trestného poriadku tak, ako sa toho tento domáha.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 19. apríla 2012

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová